

631.1
(497.11)

13649

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ

ЗАКОН

О

ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА АГРАРНУ РЕ-
ФОРМУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

И

ПРАВИЛНИК

ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ТОГА ЗАКОНА

БЕОГРАД

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

1933

SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
CENTRALNA INFORMACIJA I
DOKUMENTACIJA
Inv. br. 3760
SIGN.

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ

ЗАКОН

О

ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА АГРАРНУ РЕ-
ФОРМУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

И

ПРАВИЛНИК

ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ТОГА ЗАКОНА

БЕОГРАД

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

1933

(Закон је обнародован у „Службеним новинама“ број 210—LXIII, од 15 септембра 1933 год., Правилник обнародован у „Службеним новинама“ број 273—LXXX, од 28 новембра 1933 године, у Београду)

МИ
АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ ДА СУ:

НАРОДНА СКУПШТИНА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ,
САЗВАНА УКАЗОМ ОД 19 ОКТОБРА 1932 ГОДИНЕ У РЕДОВАН САЗИВ
ЗА 20 ОКТОБАР 1932 ГОДИНЕ НА СВОМЕ 53 РЕДОВНОМ САСТАНКУ,
ОДРЖАНОМ 24 ЈУЛА 1933 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ, И

СЕНАТ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ,

САЗВАН УКАЗОМ ОД 19 ОКТОБРА 1932 ГОДИНЕ У РЕДОВАН САЗИВ
ЗА 20 ОКТОБАР 1932 ГОДИНЕ, НА СВОМЕ 40 РЕДОВНОМ САСТАНКУ,
ОДРЖАНОМ 28 ЈУЛА 1933 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ РЕШИЛИ И ДА СМО
МИ ПОТВРДИЛИ И ПРОГЛАШУЈЕМО:

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА КОЈИ СЕ
ОДНОСЕ НА АГРАРНУ РЕФОРМУ БОСНЕ
И ХЕРЦЕГОВИНЕ

који гласи:

§ 1

Члан 11 Закона о беглучким земљама
у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928
године мења се и гласи:

„Оне беглучке земље и шуме које
држи тежак или тежачка породица а на

њу нису стављени захтеви у смислу беглучке уредбе од 12 маја 1921 године или су са захтевом одбијени а уколико је недвојбено доказано десетогодишње држање у кметству сличном и закупном односу рачунајући од 25 фебруара 1919 године у натраг, преузима држава у корист односног тежака или тежачке породице, ако то заједно затраже земљовласник и дотични тежак или тежачка породица у року од једне године дана рачунајући од дана обнародовања овога Закона.

Ово продужење важи и за све оне споразумне пријаве које су биле одбијене ради тога што нису биле поднешене благовремено.

Оштете за ове земље платиће држава у року од шест месеци након споразума странака а то у висини десетоструке катастралне вредности оног земљишта изражене у динарима — а по катастарском стању од 2 децембра 1928 године.

Беглучке шуме и шикаре које потраживачи уз зиратну беглучку или бившу кметску земљу држе и које им се досуде плаћају се четиристоструким катастарским чистим приходом израженим у динарима у Босни а петстоструким у Херцеговини што такође плаћа држава.”

§ 2

Члан 23 Закона о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 године мења се и гласи:

„Сви недокончани спорови о којима говори чл. 23 Закона о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 године приметнути по беглучкој уредби од 12 маја 1921 године имају се расправити и завршити у складу са одредбама Закона о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 године, уколико су захтеви стављени до 1 јануара 1928 године.

Исто тако имају се расправити и довршити по одредбама поменутог Закона од 3 децембра 1928 године они спорови који су приметнути по одредбама беглучке уредбе од 12 маја 1921 године али су одбијени а лимине, а земља је у поседу потраживача, као и захтеви оних земљорадника који су са земље отстрањени без правомоћне судске пресуде или правомоћне одлуке аграрних власти, а земља се још увек налази у својини истих земљовласника”.

§ 3

За сва она земљишта и шуме која претстављају саставни део извесног бившег кметовског селишта, а нису као таква била унесена у земљишним књигама и на која није био поднесен захтев по беглучкој уредби од 12 маја 1921 године због тога што су та земљишта сматрана кметским, може се у року од једне године дана рачунајући од дана обнародовања овога

Законa ставити захтев и тај се има расправити и решити по чл. 7 беглучке уредбе од 12 маја 1921 године односно Законa о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 године, у колико се на дан ступања на снагу овога Законa ова земљишта налазе у фактичном поседу молитеља.

Ако таква земљишта и шуме имају положај поменут у члану 10 Законa о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 године или ако таква земљишта и шуме леже у близини летовалишта: Пале, Врело Босне и Хан Пијесак онда се и за та земљишта има дати отштета по чл. 10 поменутог Законa.

§ 4

За земљишне објекте (шуме, пашњаци и шикаре) бивших кметовских селишта на којима није била прописана земљарина па ради тога није била плаћена ни отштета за њих, имаде се исплатити бившим земљовласницима отштета у висини од 70 динара по дунуму а до укупног износа од 50,000.000 динара. Најмањи износ 6% обвезница гласиће на 100 динара са 6% каматама од 1 априла 1934 године. Исплата купона вршиће се почев од године издавања обвезница.

Пријаве за наплату отштете имају се поднети у року од 6 месеци путем среског начелства надлежним банским управама

аграрно-правном отсеку. Такве пријаве ослобођене су од таксе. Исто тако имају се потребне земљишно-књижне и катастарске исправе за оправдање тих пријава издавати молиоцима без наплате таксе.

§ 5

Исплате по овом Закону вршиће се по прописима Законa о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 године као и Законa о надопуни Законa о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 године од 25 новембра 1930 године.

§ 6

Све правомоћне отштетне одлуке аграрних власти имају се извршити у року од 6 месеци.

§ 7

Опраштају се сва дуговања са каматама државном ерару, која су на подручју бивше Босне и Херцеговине настала откупом бивших кметовских селишта прије 1911 године и по Закону о факултативном откупу кметовских селишта од 13 јуна 1911 године. Одговарајуће екстабулације имају се извршити по службеној дужности.

§ 8

Износи уплаћени до дана ступања овога Законa на снагу не враћају се.

§ 9

Овлашћује се Министар пољопривреде да за овај Закон пропише Правилник.

§ 10

Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише, а обавезну снагу добија кад се обнародује у „Службеним новинама”.

Препоручујемо Нашем Министру правде да овај Закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његовом старају, властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се поковавају.

12 августа 1933 године
Блед

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар пољопривреде,
Др. Љ. Томашић с. р.

Видео и ставио Државни печат,
Чувар Државног печата,
Министар правде,
Б. Максимовић с. р.

Претседник Министарског савета,
Д-р М. Сршкић с. р.

(Следују потписи осталих Министара)

На основу § 9 Закона о изменама и допунама Закона који се односе на аграрну реформу у Босни и Херцеговини од 12 августа 1933 год. а за извршење тога Закона прописујем овај

ПРАВИЛНИК

Члан 1

За провођење прописа из § 1 Закона о изменама и допунама Закона који се односе на аграрну реформу у Босни и Херцеговини од 12 септембра 1933 год. важе у целости прописи садржани:

а) у члану 11 Наредбе за провађање Закона о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 год. („Службене новине” бр. 305—С II од 31 децембра 1928 год.) са разликом, што се текст последњег пасуса тога члана, који гласи: „и дати странкама право жалбе на Аграрну дирекцију у Сарајеву” . . . мења, те има да гласи: „и дати странкама право жалбе на надлежну Краљевску банску управу — аграрно-правни отсек”.

б) у распису Министра пољопривреде од 28 јануара 1930 год. бр. 3992/V.

в) у члану 2 и 3 Закона о надопуни Закона о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 25 новембра 1930 год. („Службене новине” бр. 287 од 13 децембра 1930 год.).

г) у члану 2, 3, 4 и 10 Правилника за провођење Закона о надопуни беглучког закона од 25 новембра 1930 год. („Службене новине” бр. 287 од 13 децембра 1930 год.).

Случајеви, где је ускраћена ликвидација од стране ревизора на основу Закона од 25 новембра 1930 год. због промашеног рока, предложиће се надлежној Краљевској банској управи поново због ревизије и ликвидације, док случајеви где су странке одбијене од аграрних власти па њиме пало мериторно решење због промашеног рока имају се поново расправљати.

Сведоци, којима странке доказују опстојност 10 годишњег поседа (држања) и обраде односне земље, морају на своје исказе положити заклетву.

Ради идентифицирања странака, које су поднеле заједнички споразум по чл. 11 Беглуч. Закона има да код расправе присуствује и сеоски старешина или његов заменик односно катастарске општине у којој се налази тражена земља.

Члан 2

У смислу § 2 поменутог Закона сви захтеви на беглучка земљишта поднесени до 1 јануара 1928 године по чл. 22 provedбене наредбе к беглучкој уредби од 12 маја 1921 године сматрају се на време поднесени без обзира да ли су исти одбијени а лимине или правомоћном пресудом услед тога што потраживачу није успело доказати да је без своје кривице пропустио рок за стављање захтева одређен у члану 22 цитиране наредбе.

Као недокончани спорови имају се сматрати и они благовремено у смислу беглучке уредбе од 12 маја 1921 године поднесени захтеви, који су без мериторног решења одбијени а лимине ма из ког било разлога или где је по ранијим благовремено поднесеним беглучким захтевима на појединим актима наведено: „Странка поучена да нема права, одустала од захтева” или „јер странка на расправу приступила није” или „није платила раније одређену таксу по 3.— динара по дунуму тражене беглучке земље, сматра се, да је од захтева одустала” или где је потраживач по благовременом

захтеву на расправи одустао од захтева, јер се је са власником нагодио на тај начин, да му власник односну беглучку земљу оставља у досадањем односу, или да је потраживач незаконитим путем одстрањен са земље.

Сви спорови по § 2 расправљају се по овом Закону ако се земља налази у својини истога земљовласника.

Расправљање и суђење у складу са прописима Закона о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 год. има се у оваквим случајевима провести на захтев једне или друге парничне странке а такав се захтев има поднети среском начелнику као аграрном делегату.

Члан 3

Под прописе § 3 потпадају она беглучка земљишта за која је потраживач држао, да су те некретнине кметовско селиште, односно саставни дио кметовског селишта, те услед тога није на исте уопште ставио захтева и ако држи земљу у Закону о беглучким земљама у Босни и Херцеговини од 3 децембра 1928 године, прописани број година.

На беглучка земљишта, шуме и пашњаке, које држе више породица, могу те породице како појединачно, тако и заједнички поднети своје захтеве. По § 3 поменутог Закона задњи став, расправиће се, односно ликвидираће се и они предмети који су у току по досадањим аграрним прописима а и они за које се подноси нов захтев по Закону од 12 августа 1933 године, или као обнова поступка са новим доказима.

За подношење захтева претпоставе су:

- 1) да се препорна земљишта, шуме и пашњаци налазили у фактичном поседу потраживача на дан ступања на снагу Закона од 12 августа 1933 године;
- 2) да је потраживач раније био кмет земљовласника који је у дотичном срезу имао кметско селиште;

3) да се захтев поднесе у року од једне године дана, рачунајући од 15 септембра 1933 године.

У надопуни ранијих прописа протежу се прописи става 2 и 3 члана 10 Закона о беглучким земљама од 3 децембра 1928 године на наведена земљишта и шуме које леже у непосредној близини летовалишта: Пале, Врело Босне и Хан-Пјесак рачунајући удаљеност зрачне линије у сваком правцу од 1 и по километар:

- 1) За Пале од општинске суднице.
- 2) За Врело Босне од самог Врела.
- 3) За Хан-Пјесак од тригонометриске тачке зване „Чардак” поред железничке пруге Криваје, дуж границе Краљевског ловишта у Хан-Пјеску кат. општ. Јапага.

4) За земљиште у подручју затворених мјеста (градови, вароши и варошице) од границе градске општине 1000 метара.

Члан 4

За шуме, пашњаке и цицаре по чл. 4 Закона за које по прописима Уредбе о финансијској ликвидацији аграрних односа у Босни и Херцеговини од 12 маја 1921 године („Службене новине” бр. 111 од 29 маја 1921 год.) бившим власницима није исплаћена отштета, јер на таквим објектима раније није била прописана земљарина, исплатиће се сада ранијим власницима отштета од 70.— динара по једном дунуму. Пријаве за наплату отште-те имају се поднети у року од 6 месеци путем средског начелства надлежним банским управама рачунајући од дана ступања на снагу овог Правилника.

Ова ће се отштета исплаћивати у шест постотним државним обвезницама од којих ће најмања номинална вредност износити 100 динара.

Износи испод стотину динара неће се плаћати.

У случају да би сувласнички дио од више сувласника износио мање од 100 динара, обрачунаће

се њихови делови заједнички тако, да се постигне најмања свота од 100 динара и такове ће се дознаке отштете упућивати надлежној општинској власти ради раздеобе сувласницима. Ликвидацију и дознаку ових отштета вршиће надлежне Краљевске банске управе са својим аграрно-правним отсецима и финансијским одељењима преко Пореских управа места обитавалишта појединих овлаштеника за пријем отштете, односно преко оне Пореске управе, преко које овлаштено лице затражи од Краљевске банске управе исплату речене отштете.

По овим случајевима поступиће надлежне Краљевске банске управе аналогно као што је то прописано Правилником Министарства финансија, Одељење државних дугова и државног кредита бр. 31157 од 8 маја 1930 године („Службене новине” бр. 105 од 10 маја 1930 год.) и решењем истог Министарства бр. 45000 од 19 јула 1930 год. („Службене новине” бр. 170 од 29 јула 1930 год.) са том изменом што ће надлежне Краљевске банске управе састављати обрачуна само на основу својих решења донесених на основу поднесака овлаштених лица, документованим изватком из земљ. књига.

Као овлаштеници за пријем ове отштете сматрају се бивши власници односно она лица, која су на дан ступања на снагу поменутог Закона била правни наследници у међувремену помрлих земљовласника.

Правни наслов у оваквом случају имају овлаштеници да докажу поред осталом и писменом потврдом надлежних судова, која има бити прикључена молби за исплату отштете, било у оригиналу било у овереном препису.

За подношење молбе за исплату није потребно да то заједно или напосе чине сви овлаштеници тј. бивши сувласници појединих ранијих кметовских селишта, него је довољно ако то учини у прописаној форми и само један сувласник, јер се ликви-

дација и исплата отштете по овом Закону за остале сувласнике врши уреда ради.

На овако документовану молбу након провере захтева донеће надлежна банска управа било позитивно, било негативно решење, против коме има незадовољна странка право жалбе на Мин. пољопривреде у року од 14 дана.

Пријаве које су до сада властима предате не треба поново подносити него ће се већ поднесене пријаве узети у поступак.

Ради евиденције састављених обрачуна за овакове отштете и дозначених обвезница водиће надлежне Краљевске банске управе аналогно прописима о исплати беглучких отштета посебне помоћне књиге и именичне регистре.

Члан 5

По прописима § 5 поменутог закона исплате по пресудама и одлукама донесеним на основу § 1, 2 и 3 Закона врше се обвезницама досадањих емисија, док исплате из § 4 Закона вршиће се посебном емисијом обвезница.

Члан 6

Прописи члана 7 Закона обухватају опрост дуговања Државном ерару Краљевине Југославије, која су настала откупом некадањих кметовских селишта на подручју раније територије Босне и Херцеговине тј. обухваћа оне хипотекарне зајмове, којима су у земљишним књигама оптерећена бивша кметска селишта а које је зајмове у сврху откупа кметских селишта бивша земаљска влада за Босну и Херцеговину — тадањи државни ерар — давала до године 1911 односно давала касније по Закону о факултативном откупу кметских селишта од 13 јуна 1911 године, било из којих сретстава, било из фондова, којима је она тада управљала. Износи уплаћени до дана 15 септембра 1933 год. не враћају се.

Члан 7

Чим овај Правилник ступи на снагу, аграрно-правни отсек Краљевске банске управе Дринске бановине у Сарајеву затражиће код надлежних среских судова на ранијој територији Босне и Херцеговине брисање оваквих дуговања са свима каматама.

Гледе оних дуговања Државном ерару, која су ради откупа бивших кметских селишта настала пре ступања на снагу поменутог Закона о факултативном откуп из године 1911 а која су се водила у евиденцији и књигама финансијског одељења бивше земаљске владе у Сарајеву, поступиће исто тако и финансијска дирекција у Сарајеву, код које се односне књиге налазе.

Члан 8

Срески судови обавестиће дужнике, да им је у земљишним књигама брисана укњижба хипотекарне тражбине Државног ерара Краљевине Југославије, која се је односила на откуп кметских селишта.

Члан 9

Ако који дужних хипотекарног зајма, добиеног из државних средстава за откуп свог бившег кмет. селишта установи да постоје још нека дуговања ерару из истог наслова за који није тражено брисање, па дуговање у земљишним књигама није брисано, може код надлежног Среског суда сам затражити да се тај дуг Ерару брише. Срески суд ће тада поступити по прописима Закона од 12 августа 1933 год. и одредбама овог Правилника.

Члан 10

Прописи Наредбе о поступању у аграрним парницама од 8 децембра 1895 год. са свима доцнијим изменама примењиваће се с тим, да се има

сматрати, да је у смислу Закона о општем управ-
ном поступку рок за обнову поступка пет година.

Члан 11

Овај Правилник ступа на снагу даном обноро-
довања у „Службеним новинама”.

Број 75.566
22 новембра 1933 год.
у Београду

Претседник Министарског савета
Министар пољопривреде,
Д-р М. Сршкић с. р.

бр. 37163